

Istoric ^[1]

- În 1821 la ființarea, la Brașov, **Societatea literară** din inițiativa unui grup de boieri valahi (Nicolae Văcărescu, Grigore Bălăceanu, Constantin și Ion Câmpineanu, Iordache și Dinicu Golescu), refugiați din cauza răscoalei lui Tudor Vladimirescu.
- În 1827 Ion Heliade Rădulescu, Dinicu Golescu și Stanciu Căpățânanu refac **Societatea literară** de la Brașov. Se elaborează un Statut în 7 puncte privind dezvoltarea culturală a Munteniei.
- În 1831 Ion Câmpineanu, partener al documentelor fostei *Societăți literare de la Brașov*, precum și ale **Societății literare** din 1827, are inițiativa înființării **Societății Filarmone**, care va funcționa oficial din 1833. Printre fondatori se află Ion Heliade Rădulescu, Costache Aristia.
- În preajma anului 1848 a luat ființă **Asociația Literară a României**, care avea ca program răspândirea cunoștințelor, înaintarea literaturii și încurajarea autorilor și traducătorilor.
- În 1861 se înființează *Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român* (ASTRA), la Sibiu, condusă, în prima perioadă, de Gheorghe Barițiu.
- La 2 septembrie 1864, ministrul instrucțiunilor publice Nicolae Crețulescu, solicită Consiliului Superior al Instrucțiunilor Publice un proiect de regulament pentru o *Societate literară*. Ca urmare, în 1866 se fondează **Societatea Literară Română**.
- La 12 martie 1866, C.A. Rosetti înaintează Consiliului de Miniștri un raport în care se arată că *Societatea Literară* avea drept scop "a da nașterii, într-un timp cât mai apropiat, cele două mari colonade ale templului său literar: gramatica și glosarul limbii". Împreună cu raportul, C.A. Rosetti a înaintat și Regulamentul pentru formarea **Societății Literare Române**, format din 3 membri din Moldova, 4 din Muntenia, 3 din Transilvania, 2 din Banat, 2 din Maramureș, 2 din Bucovina, 3 din Basarabia, ca expresie a unității culturii române.
- La 1 aprilie 1866, Locotenentă domnească emite decretul de înființare a **Societății Literare Române**. Printr-un alt decret al Locotenentei domnești (22 aprilie 1866), erau desemnați membri de peste hotarele Principatelor Unite: din Transilvania, Timotei Cipariu, Gavril Munteanu și Gheorghe Barițiu; din Maramureș, Iosif Hodoș și Alexandru Roman; din Banat, Andrei Mocioni și Vicențiu Babeș; din Bucovina, Alexandru Hurmuzachi și I.G. Sbiera; din Basarabia, Alexandru Hasdeu, Constantin Stamati și I. Străiescu; dintre românii sud-dunăreni, I. Caragiani și D. Cozacovici.
- La 1 august 1867 are loc ceremonia oficială de inaugurare a **Societății Literare Române**.
- În primii ani ai existenței ale, **Societatea Literară Română** și-a schimbat denumirea în **Societatea Academică Română**. După cucerirea independenței naționale, în 1877, *Societatea Academică Română* s-a transformat, în 1879, în *Academia Română*.
- În 17 aprilie 1904 ia ființă o societate a scriitorilor, *Societatea Română de literatură și artă*

, fiind recunoscut ca persoană juridică și morală. Statutul *Societății Scriitorilor Români* prevedea, printre altele, apărarea proprietății literare și artistice, ajutorul mutual al membrilor, precum și crearea unui fond "din care se vor servi pensiuni membrilor activi, văduvelor și copiilor lor".

- În 13 martie 1908, din inițiativa lui Emil Gârleanu, t. O. Iosif și Dimitrie Anghel, scriitorii tineri din București s-au întrunit într-o primă consfătuire de lucru, alcătuind o comisie provizorie pentru elaborarea statutelor preconizatei *Societății Scriitorilor Români*.
- Ca model pentru aceste statute, Cincinat Pavelescu adusese de la Paris "*Statuts de la Société des Gens de Lettres*", societate înființată de scriitorii francezi la 28 aprilie 1908. La adunarea de constituire s-au dezbătut proiectele de statute și s-a ales primul comitet de conducere compus din Ioan Adam, Dimitrie Anghel, Ion Ciocârlan, Ludovic Dauș, M. Dunăreanu, Emil Gârleanu ș.a. Cincinat Pavelescu a fost desemnat președinte, G. Ranetti și Dimitrie Anghel - vicepreședinți; Emil Gârleanu și Ludovic Dauș - secretari. Acestei prime forme de organizare a *Societății Scriitorilor Români* i s-a reproșat că nu a cooptat marii scriitori ai vremii, precum I.L. Caragiale, Ioan Slavici, George Coșbuc, A. Vlahuș, A. Macedonski și alții.
- Între 2 septembrie 1909 și 25 noiembrie 1911, când s-au făcut noi alegeri, *Societatea Scriitorilor Români* a avut ca președinte pe Mihail Sadoveanu.
- După ce Mihail Sadoveanu și-a depus mandatul, adunarea generală a *Societății Scriitorilor Români* din 25 noiembrie 1911, l-a ales președinte pe Emil Gârleanu. În comitet au mai fost aleși Cincinat Pavelescu - vicepreședinte; Ion Minulescu și A. de Herz - secretari; Vasile Pop - casier; Al. Cabazan și I. Scurtu - cenzori; Natalia Anghel, Dimitrie Anghel, Mihail Sadoveanu, Dimitrie Nanu și Corneliu Moldovanu - membri. Ca președinte, Emil Gârleanu, și-a asumat rezolvarea unei probleme fundamentale, și anume recunoașterea de către Parlamentul României a *Societății Scriitorilor Români* ca persoană morală.
- În adunarea generală a *Societății Scriitorilor Români* din 25 noiembrie 1912 a fost ales un nou comitet de conducere alcătuit din: Mihail Dragomirescu - președinte, I. Al. Brătescu-Voinești - vicepreședinte; Caton Theodorian - secretar; Mihail Sadoveanu, Cincinat Pavelescu, Corneliu Moldovanu, Tudor Arghezi, Emil Gârleanu, Dimitrie Anghel - membri; Petre Locusteanu și D. Karnabat - cenzori; N. Davidescu - bibliotecar. Neînțelegerile dintre unii membri ai *Societății Scriitorilor Români* au avut drept rezultat remanierea comitetului de conducere, la 15 ianuarie 1913, Ion Gorun fiind ales vicepreședinte în locul lui Al. Brătescu-Voinești, iar ca membri noi G. Bogdan-Duică, în locul lui Dimitrie Anghel și Vasile Pop în locul lui Emil Gârleanu.
- Printr-o intervenție pe lângă Palatul Administrativ din Domeniile Coroanei, *Societatea Scriitorilor Români* s-a străduit să găsească mijloace pentru a acumula fondurile necesare ajutorării membrilor *Societății Scriitorilor Români* și a familiilor lor, mai ales ale celor aflați sub arme, mobilizați sau voluntari. În urma acestei intervenții, *Societatea Scriitorilor Români* a câștigat din legatul regal suma de lei 10.000, în rentă de 4,5% care împreună cu cealaltă avere bănească, aproape toată prefăcută în scrisori de stat și a fost depusă la Banca Națională.
- În toamna anului 1916, în contextul izbucnirii primului război mondial, *Societatea Scriitorilor Români* s-a refugiat la Iași.
- La 16 noiembrie 1916 a fost ales ca președinte pe Dăliu Zamfirescu, iar ca secretar Petre Locusteanu.
- La adunarea din 21 octombrie 1917, președintele *Societății Scriitorilor Români* a fost ales Mihail Sadoveanu; vicepreședinte: Corneliu Moldovanu, iar secretar Petre Locusteanu. Acest comitet a funcționat până la 24 februarie 1918, când *Societatea Scriitorilor Români* și-a reluat activitatea la București, înființând, la acea dată, o nouă

adunare generală, care a ales un nou președinte, Mihail Dragomirescu.

- **La 23 mai 1933, se constituie Asociația Scriitorilor din Banat.**
- O etapă importantă a fost prezența lui Liviu Rebreanu la președinția Societății Scriitorilor Români, care avea să sfințească cu contestări vehemente în Adunarea Generală din 2 februarie 1930. O moțiune perfectată de George Gregorian cerea înălțurarea lui Liviu Rebreanu de la conducerea S.S.R "pentru delapidare". Adunarea generală l-a confirmat, însă, în funcție pe Liviu Rebreanu.
- O nouă adunare generală a Societății Scriitorilor Români are loc în 1 septembrie 1944 și îl alege președinte pe Victor Eftimiu.
- În 25 martie 1949 Societatea Scriitorilor Români fuzionează cu Societatea Autorilor Dramatici și cu Uniunea Scriitorilor Maghiari din România. Astfel, ia ființă Uniunea Scriitorilor din România. Mihail Sadoveanu este ales președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor, iar Zaharia Stancu, președinte activ. Noua instituție își constituie filiale la Cluj, Iași, Timișoara, Târgu Mureș, Brașov.
- Organizația dobândește personalitate juridică prin Decretul 267/1949.
- În 1949, este înființată Filiala Timișoara Uniunii Scriitorilor din România, din care face parte 16 membri ai Uniunii Scriitorilor din România. În funcția de Secretar (președinte) este ales poetul Alexandru Jebeleanu.
- August 1949, este editat, la Timișoara, în format almanah, cu apariție trimestrială, primul număr al publicației *Scrisul bănețean*.
- La 1 septembrie 1952 este inaugurată la București Casa Scriitorilor, unde va funcționa și sediul Uniunii.
- **1952: Scrisul bănețean devine revistă lunară a Uniunii Scriitorilor din România. Redactor-șef: Alexandru Jebeleanu.**
- Primul Congres al Uniunii Scriitorilor din Republica Populară Română (18-23 iunie 1956) îl alege pe **Mihail Sadoveanu** ca președinte activ, iar pe Mihai Beniuc ca prim-secretar.
- În 1956, *Scrisul bănețean* devine revistă cu apariție lunară.
- **1957. Apare la Timișoara, sub egida Uniunii Scriitorilor, publicația Novi Život (Viața Nouă).**
- Conferința Uniunii Scriitorilor din România din 22-24 ianuarie 1962 îl alege ca președinte activ pe **Mihai Beniuc**. **Tudor Arghezi** este ales președinte de onoare, iar Demostene Botez și V.Em. Galan - vicepreședinți.
- În 1964, a treia Conferință pe țară a Uniunii Scriitorilor îl alege ca președinte de onoare tot pe **Tudor Arghezi**. Președinte executiv este ales **Demostene Botez**. Ion Pas, Pop Simion și Zaharia Stancu sunt numiți vicepreședinți. În 1966, Demostene Botez demisionează din motive de sănătate. Comitetul de conducere al USR îl alege ca președinte pe **Zaharia Stancu**, iar ca vicepreședinte pe Letay Lajos.
- **Ianuarie 1964: Scrisul bănețean își schimbă denumirea, devenind revista Orizont, cu apariție lunară. Din Comitetul de redacție fac parte: Alexandru Jebeleanu (Redactor-șef), Ion Arieșanu, Nicolae Ciobanu, Anghel Dumbrăveanu (Secretar de redacție) și Andrei A. Lillin.**
- În 1965 este obținut primul **Premiu al Academiei Române** decernat scriitorilor timișoreni: **Gheorghe I. Tohăneanu**, pentru volumul *Studii de stilistică eminesciană*.
- Adunarea Generală a Scriitorilor din 14-16 noiembrie 1968 îl realege ca președinte pe **Zaharia Stancu**. Sunt aleși și cinci vicepreședinți (Ștefan Bănuțescu, Laurențiu Fulga, Meliusz Jozsef, Marin Preda, Virgil Teodorescu) și doi secretari (Georgeta Horodincă și Szasz Janos). Se dezbate principiile unui nou Statut al USR.
- În ședința plenară a Consiliului USR din 3 ianuarie 1969 se adoptă noul Statut. Potrivit

acestui, conducerea *Uniunii Scriitorilor din România* este exercitată de Adunarea Generală convocată de Consiliul URSS o dată la trei ani. La cererea a două treimi din numărul membrilor Consiliului pot fi convocate adunări generale extraordinare. Adunarea generală dezbate probleme ale vieții literare, alege prin vot secret Consiliul Uniunii și Comisia de cenzori, decide modificări în Statut, face propuneri de acte normative legate de activitatea Uniunii și a filialelor sale, alege președintele de onoare și membrii de onoare ai URSS. Consiliul Uniunii, ales pe trei ani, este compus din 91 de membri. Consiliul alege prin vot secret Biroul URSS, compus din 27 de membri. Dintre membrii Biroului, se alege un președinte, vicepreședinte și Comisia de validare formată din 7 membri. Consiliul administrează publicațiile subvenționate, numește redactorii-șefi, face propuneri de înființare a unor întreprinderi economice, edituri, publicații, librării, case de creație, acordă pensii, burse, numește juriile pentru acordarea premiilor literare, stabilește cotele convenite Uniunii din sumele intrate în Fondul Literar, încheie convenții și acorduri profesionale cu străinătate. Litigiile dintre membrii Uniunii sunt aduse în fața unui Juriu de Onoare format din 7 membri ai Biroului. Statutul precizează modul de înființare a asociațiilor teritoriale în zone unde există cel puțin 15 scriitori, membri titulari ai URSS. Asociațiile au buget și administrație proprii, finanțate din bugetul anual al URSS. Ele sunt conduse, ca și URSS, de o adunare generală care alege Comitetul asociației și Comisia de cenzori, hotărând asupra primirii de noi membri titulari și stagiați. Comitetul are 2-11 membri, aleși prin vot secret, și este condus de un secretar.

- **1967. Publicația în limba sârbă *Novi Život (Viața Nouă)* își schimbă denumirea devenind *Književni Jivot (Viața literară)* și avându-l ca redactor-șef pe poetul **Vladimir Ciocov**.**
- În 24 iunie 1969 ia ființă *Fondul Literar al Uniunii Scriitorilor din România*, organul economic al instituției.
- **În 26 mai 1969, la Timișoara, în prezența celor doi vicepreședinți ai Uniunii Scriitorilor, Laurențiu Fulga și Szász János, precum și a directorului administrativ, Traian Iancu, are loc ședința plenară a scriitorilor membri ai Uniunii Scriitorilor din România, la care participă toți cei 24 de membri timișoreni ai Uniunii. Anávi Adam, Ion Arieșanu, Traian Liviu Birăiescu, Aurel Buteanu, Laurențiu Cerneș, Nicolae Ciobanu, Vladimir Ciocov, Ovidiu Cotruș, Ion Clopoșel, Anghel Dumbrăveanu, Endre Károly, Frányó Zoltán, Grette Gross, Lazar Ilici, Alexandru Jebeleanu, Hans Kehrer, Franz Liebhard, Andrei Lillin, Ion Maxim, Svetomir Raicov, Sorin Titel, Mircea Țerbănescu și Damian Ureche semnează actul de constituire a *Asociației Scriitorilor din Timișoara*. Este ales ca Secretar (președinte) pe poetul Anghel Dumbrăveanu.**
- În 1970, Frányó Zoltán obține Premiul Internațional "Gottfried Herder" pentru întreaga activitate.
- În 1971, este înființată la Timișoara Editura Facla.
- Conferința Națională din 22-24 mai 1972 îl realege ca președinte pe **Zaharia Stancu**. Vicepreședinte devin Laurențiu Fulga, George Macovescu, Marin Preda, Sütő Andras, Virgil Teodorescu. Va fi ales un secretar general (Constantin Chiriș) și doi secretari (Ion Hobana, Szasz Janos). Președinte de onoare este ales Victor Eftimiu. După dispariția lui Zaharia Stancu, la 11 aprilie 1975, Consiliul URSS alege drept președinte pe Virgil Teodorescu.
- În urma modificării Statutului URSS, au luat ființă asociații de scriitori la Brașov, Constanța, Craiova, Sibiu.

- 4 mai 1972: revista *Orizont* devine săptămânal “politic-social și literar artistic”. Redactor-șef: Ion Arieșanu. Redactor-șef adjuncți: Ignat Bociort și Anghel Dumbrăveanu.
- În 1975, *Asociația Scriitorilor din Timișoara* numără 61 de membri (40 titulari și 21 stagiari).
- În perioada 1974-1978 conducerea URSS este asigurată de Virgil Teodorescu (președinte) și Laurențiu Fulga (vicepreședinte).
- Conferința Națională a Uniunii Scriitorilor din RSR din 1978 îl alege președinte pe George Macovescu pentru următorii patru ani. Laurențiu Fulga va fi vicepreședinte.
- În 1979, este preluată de către *Uniunea Scriitorilor din România* donația făcută de moștenitoarea lui Frányó Zoltán – vila din Calea Bogdăneților nr. 19, care va deveni sediul *Asociației Scriitorilor din Timișoara* (1984-1990)
- În octombrie 1984 este inaugurat noul sediu al *Filialei*.
- În 1980, *Asociația Scriitorilor din Timișoara* numără 82 de membri (51 titulari și 31 stagiari).
- Între 1965 și 1982, scriitorii membri ai *Asociației Scriitorilor din Timișoara* au publicat 608 volume, ilustrând toate genurile și speciile literare (poezie, proză, istorie și critică literară, eseistică, studii de lingvistică, etnografie și folclor, teoria și filosofia culturii).
- Volumele publicate de membrii *Asociației Scriitorilor din Timișoara* între 1965 și 1982 au fost distinse cu 18 premii ale *Uniunii Scriitorilor din România*.
- În 1988, *Asociația Scriitorilor din Timișoara* înregistrează 94 de membri (59 titulari și 35 stagiari).
- Din 1982 până în 1990, președintele Uniunii Scriitorilor va fi Dumitru Radu Popescu. Până în 1984, vicepreședinte va fi Laurențiu Fulga. Din 1984 până în 1990, vor fi vicepreședinți Alexandru Balaci, George Bălășoiu, Domkos Geza, Constantin Șoiu.
- La 15 ianuarie 1990 este emis decretul Lege 27/1990, care consfințește statutul Uniunii Scriitorilor din România ca organizație cu personalitate juridică de utilitate publică.
- În martie 1990, Conferința Națională a URSS îl alege președinte pe Mircea Dinescu. Vicepreședinți: Laurențiu Ulici și Ștefan Bănuțescu. După trei ani, Mircea Dinescu își întrerupe mandatul, rămânând președinte interimar Laurențiu Ulici. Vicepreședinți: Florin Iaru (1995-1996) și Eugen Uricaru (1997-2001). După dispariția lui Laurențiu Ulici, Eugen Uricaru asigură președinția interimară.
- În 1990, *Asociația Scriitorilor din Timișoara* revine la vechea denumire, *Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România*. Este ales un nou Comitet de conducere, din care fac parte: Lucian Alexiu, Adriana Babeți, Paul Eugen Banciu, Viorel Marineasa, Mircea Mihăieș, Marian Odangiu, Maria Pongracz, Annemarie Podlipny, Marcel Tolcea, Cornel Ungureanu și Daniel Vighi. Ca Secretar (președinte) este ales criticul literar Cornel Ungureanu.
- 6 ianuarie 1990, este lansat noul format al revistei *Orizont*, “săptămânal al Uniunii Scriitorilor din România”, coordonat de un Comitet alcătuit din: Adriana Babeți, Antoaneta C. Iordache, Mircea Mihăieș și Cornel Ungureanu.
- 1995. Adunarea generală a membrilor Filialei Timișoara a Uniunii Scriitorilor alege un nou Comitet de conducere alcătuit din scriitorii: Lucian Alexiu, Adriana Babeți, Paul Eugen Banciu, Mircea Mihăieș, Marian Odangiu, Maria Pongracz, Annemarie Podlipny, Marcel Tolcea, Cornel Ungureanu. În funcția de Secretar este reales criticul Cornel Ungureanu.
- 3 februarie 1995, Adunarea Generală a Uniunii Scriitorilor adoptă noul Statut al organizației, organizația fiind înscrisă în Registrul Persoanelor Juridice, potrivit Legii 21/1924.

- **3-4 noiembrie 1999** sunt aniversa?i la Timi?oara 50 de ani de la înfiin?area Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor ?i a revistei *Scrisul b?n??ean/Orizont*.
- **19 martie 2001**. Adunarea general? a membrilor Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor alege un nou Comitet de conducere alc?tuit din: Lucian Alexiu, Adriana Babe?i, Paul Eugen Banciu, Slavomir Gvozdenovici, Mircea Mih?ie?, Marian Odangiu, Maria Pongracz, Annemarie Podlipny, Cornel Ungureanu. Ca Secretar este reales Cornel Ungureanu.
- Conferin?a Na?ional? a Scriitorilor alege în 2001, ca pre?edinte pe Eugen Uricaru. Vicepre?edinte, Nicolae Breban.
- **30 aprilie 2004**. Adunarea general? a membrilor Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor valideaz? prin vot modific?rile pentru noul Statut al Uniunii Scriitorilor din România.
- **2004**. Adunarea general? a membrilor Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor alege un nou Comitet de conducere alc?tuit din: Lucian Alexiu, Adriana Babe?i, Paul Eugen Banciu, Slavomir Gvozdenovici, Viorel Marineasa, Mircea Mih?ie?, Maria Pongracz, Annemarie Podlipny, , Cornel Ungureanu.
- În 25 februarie 2005, Conferin?a Na?ional? a Scriitorilor valideaz? un nou Statut ?i îl alege, ca pre?edinte pe Nicolae Manolescu. Vicepre?edinte, Varujan Vosganian.
- **19 mai 2005**: criticul Cornel Ungureanu este reales ca Secretar al Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor. Din noul Comitet de conducere al Filialei fac parte: Lucian Alexiu, Adriana Babe?i, Paul Eugen Banciu, Slavomir Gvozdenovici, Viorel Marineasa, Mircea Mih?ie?, Maria Pongracz, Annemarie Podlipny, Cornel Ungureanu.
- Uniunea Scriitorilor din România este înscris? în Registrul Asocia?iilor ?i Funda?iilor, în baza OG 26/2000, modificat? ?i completat? prin OG 37/2003.
- **16 septembrie 2009**. Adunarea general? a membrilor Filialei Timi?oara a Uniunii Scriitorilor alege un nou Comitet de conducere alc?tuit din: Lucian Alexiu, Adriana Babe?i, Francisc Bárányi, Paul Eugen Banciu, Slavomir Gvozdenovici, Mircea Mih?ie?, Marian Odangiu, Annemarie Podlipny, Alexandru Ruja, Marcel Tolcea, Cornel Ungureanu.
- În 2009, Conferin?a Na?ional? a Scriitorilor adopt? un nou Statut al organiza?iei. Sunt reale?i ca Pre?edinte, criticul Nicolae Manolescu, iar ca vicepre?edinte Varujan Vosganian. Secretari: Gabriel Chifu ?i Irina Horea.
- **La începutul anului 2010**, Filiala Timi?oara a Uniunii Scriitorilor din România are 209 membri, dintre care: 135 cu domiciliul în Timi?oara, 43 – cu domiciliul în alte localit??i (Lugoj, Re?i?a, Deva, Hunedoara, Bucure?ti) ?i 31 – reziden?i în str?in?tate (Germania, Serbia, Statele Unite, Ungaria, Italia, Africa de Sud)

Tags:

[scriitor](#) ^[2]

[banat](#) ^[3]

[timisoara](#) ^[4]

[romania](#) ^[5]

[uniune](#) ^[6]

[membri](#) ^[7]

Categorii de articole:

[Despre noi](#) ^[8]

Source URL: <https://www.uniuneascriitorilortm.ro/node/1>

Links

[1] <https://www.uniuneascriitorilortm.ro/node/1>

- [2] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/3>
- [3] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/6>
- [4] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/7>
- [5] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/5>
- [6] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/4>
- [7] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/8>
- [8] <https://www.uniuneasciitorilortm.ro/taxonomy/term/9>